IAS WITH DR RAVI · APPSC GROUP 1

Day 31
Telugu MCQ Practice and Explanations

1,000 Topics in 100 Days

Topics 301–310

Study edition · November 2026

మితవాదులు: పద్ధతులు, డిమాండ్లు, విజయాలు

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. జాబితా Iని (మితవాద దశ నాయకుడు) జాబితా IIతో (రచన, సంస్థ లేదా పదవి) జతపరచండి:

జాబితా I (మితవాద దశ నాయకుడు)	**జాబితా II (రచన, సంస్థ లేదా పదవి)**
A. దాదాభాయ్ నౌరోజీ	1. పుణెలోని ఫెర్గూసన్ కళాశాలలో 1902 వరకు చరిత్రకూ రాజకీయ అర్థశాస్త్రానికీ ప్రొఫెసర్‌గా ఉన్నారు
B. గోపాల కృష్ణ గోఖలే	2. ఇండియన్ నేషనల్ సోషల్ కాన్ఫరెన్స్‌ను స్థాపించారు
C. రమేశ్ చుందర్ దత్	3. *Poverty and Un-British Rule in India* రాశారు
D. మహదేవ గోవింద రనడే	4. *The Economic History of India* రాశారు

- (1) A-4, B-2, C-3, D-1
- (2) A-3, B-2, C-4, D-1
- (3) A-4, B-1, C-3, D-2
- (4) A-3, B-1, C-4, D-2

ప్రశ్న 2. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ మితవాద దశ గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. NCERT ప్రకారం, తొలి దశలో (మొదటి ఇరవై ఏళ్లలో) కాంగ్రెస్ న్యాయవ్యవస్థను కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థ నుంచి వేరు చేయాలని డిమాండ్ చేసింది.
2. 1892 నాటి భారత కౌన్సిళ్ల చట్టం శాసన మండళ్ల సభ్యులకు వార్షిక ఆర్థిక నివేదిక మీద ఓటు వేసే అవకాశం ఇచ్చింది.

3. దాదాభాయ్ నౌరోజీ భారత ఖర్చుల మీద వేసిన ఒక రాయల్ కమిషన్‌లో సభ్యుడిగా ఉన్నారు; ఆ కమిషన్‌ను 1890లలో నియమించారు.
4. NCERT ప్రకారం, కాంగ్రెస్ తన మొదటి ఇరవై ఏళ్లలో బ్రిటిష్ పాలన నుంచి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం కావాలని డిమాండ్ చేసింది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 3 మాత్రమే
- (2) 1, 2 మాత్రమే
- (3) 3, 4 మాత్రమే
- (4) 2, 4 మాత్రమే

వేద సాహిత్యం: వేదాలు, బ్రాహ్మణాలు, ఆరణ్యకాలు, ఉపనిషత్తులు

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. కింది జతలను పరిశీలించండి. ప్రతి జతలో ఒక బ్రాహ్మణ గ్రంథం, అది చెందే వేదం (లేదా యజుర్వేదం శాఖ) ఉన్నాయి:

బ్రాహ్మణ గ్రంథం	వేదం లేదా యజుర్వేదం శాఖ
1. పంచవింశ బ్రాహ్మణం	సామవేదం
2. శతపథ బ్రాహ్మణం	కృష్ణ (నల్ల) యజుర్వేదం
3. ఐతరేయ బ్రాహ్మణం	ఋగ్వేదం
4. గోపథ బ్రాహ్మణం	సామవేదం

పైన ఇచ్చిన జతల్లో ఎన్ని సరిగ్గా జతపరిచి ఉన్నాయి?

- (1) ఒక జత మాత్రమే
- (2) రెండు జతలు మాత్రమే
- (3) మూడు జతలు మాత్రమే
- (4) నాలుగు జతలూ

ప్రశ్న 2. వేద సాహిత్యం గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. బ్రిటానికా ఆరణ్యకాలను వేదాంతం, అంటే వేదాల ముగింపు, అంటుంది.
2. బ్రిటానికా ప్రకారం, సామవేదంలోని శ్లోకాలను దాదాపు పూర్తిగా ఋగ్వేదం నుంచే తీసుకున్నారు.
3. యునెస్కో మెమరీ ఆఫ్ ది వరల్డ్ రిజిస్టర్‌లో ఋగ్వేదాన్ని 2007లో నమోదు చేశారు.
4. "సత్యమేవ జయతే" భారత జాతీయ చిహ్నంలోని నినాదం. దీన్ని తీసుకున్న ఉపనిషత్తు అథర్వవేదానికి చెందుతుంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 3 మాత్రమే
- (2) 2, 3 మాత్రమే
- (3) 2, 3, 4 మాత్రమే
- (4) 1, 2, 4 మాత్రమే

BRICS, SCO, క్వాడ్: సంస్థాగత స్వభావం, నిర్మాణం, లక్ష్యం

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. షాంఘై సహకార సంస్థ (SCO) గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. SCO సచివాలయం షాంఘైలో ఉంది.
2. SCOకు చెందిన ప్రాంతీయ ఉగ్రవాద వ్యతిరేక వ్యవస్థ (RATS) కార్యనిర్వాహక కమిటీ తాష్కెంట్‌లో ఉంది.
3. SCO చెబుతున్న ప్రకారం, ఇంగ్లిష్ దాని అధికార భాషల్లో ఒకటిగా ఉంది.
4. 2005 నాటి అస్తానా శిఖరాగ్ర సమావేశంలో భారతదేశానికి SCOలో పరిశీలక హోదా లభించింది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2 మాత్రమే
- (2) 3, 4 మాత్రమే
- (3) 2, 4 మాత్రమే
- (4) 1, 3 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. క్వాడ్ గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఇండో-పసిఫిక్ పార్ట్‌నర్‌షిప్ ఫర్ మారిటైమ్ డొమైన్ అవేర్‌నెస్‌ను (IPMDA) క్వాడ్ 2022లో ప్రకటించింది.
2. 2024లో ప్రకటించిన క్వాడ్ క్యాన్సర్ మూన్‌షాట్ మొదట రొమ్ము క్యాన్సర్ (breast cancer) మీద దృష్టి పెడుతుంది.
3. నాలుగు క్వాడ్ దేశాల విదేశాంగ మంత్రులు ఒక బృందంగా మొదటిసారి 2017 నవంబర్‌లో మనీలాలో కలిశారు.

4. 2021 మార్చిలో జరిగిన మొదటి క్వాడ్ నేతల శిఖరాగ్ర సమావేశంలో నేతలు వాషింగ్టన్‌లో నేరుగా కలిశారు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 2, 4 మాత్రమే
- (2) 1, 2, 3 మాత్రమే
- (3) 3, 4 మాత్రమే
- (4) 1 మాత్రమే

పంచాయతీరాజ్ పరిణామం: బల్వంత్‌రాయ్ మెహతా నుంచి ఎల్.ఎం. సింఘ్వీ కమిటీల వరకు

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. జాబితా Iని (పంచాయతీరాజ్ మీద కమిటీ) జాబితా IIతో (సిఫార్సు) జతపరచండి:

జాబితా I (కమిటీ)	జాబితా II (సిఫార్సు)
A. అశోక్ మెహతా కమిటీ	1. విధాన ప్రణాళికకూ కార్యక్రమాల అమలుకూ జిల్లాయే ప్రాథమిక యూనిట్‌గా ఉండాలి
B. బల్వంత్‌రాయ్ మెహతా కమిటీ	2. రాజ్యాంగంలో కొత్త అధ్యాయం ద్వారా పంచాయతీరాజ్ సంస్థలకు రాజ్యాంగ గుర్తింపు, రక్షణ ఇవ్వాలి
C. ఎల్.ఎం. సింఘ్వీ కమిటీ	3. బ్లాక్ స్థాయిలో ఎన్నికైన పంచాయతీ సమితి అభివృద్ధికి కేంద్ర బిందువుగా ఉండాలి; జిల్లా అంచె సలహా సంస్థగా మాత్రమే ఉండాలి
D. జి.వి.కె. రావు కమిటీ	4. ఎన్నికైన అంచెలు రెండు ఉండాలి: జిల్లా పరిషత్, దాని కింద మండల పంచాయతీ

- (1) A-3, B-4, C-2, D-1
- (2) A-4, B-3, C-2, D-1
- (3) A-3, B-4, C-1, D-2
- (4) A-4, B-3, C-1, D-2

ప్రశ్న 2. పంచాయతీరాజ్ పరిణామం గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. సామాజిక అభివృద్ధి కార్యక్రమం మొదలైన మరుసటి సంవత్సరం జాతీయ విస్తరణ సేవను ప్రవేశపెట్టారు.

2. పంచాయతీలకు సంబంధించిన 64వ రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లును 1989 మే 15న లోక్‌సభలో ప్రవేశపెట్టారు; అది రాజ్యసభలో అవసరమైన మెజారిటీ పొందలేకపోయింది.
3. పంచాయతీరాజ్ 1959లో రాజస్థాన్‌లో మొదలైంది; అదే సంవత్సరం ఆంధ్రప్రదేశ్ కూడా దాన్ని తీసుకుంది.
4. NCERT ప్రకారం, 73వ, 74వ సవరణలను పార్లమెంటు 1989లో ఆమోదించింది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2, 3 మాత్రమే
- (2) 1, 3, 4 మాత్రమే
- (3) 2, 4 మాత్రమే
- (4) 1, 3 మాత్రమే

కృష్ణా జల వివాదం: ట్రిబ్యునళ్లు, ప్రస్తుత స్థితి

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. కృష్ణా జల వివాదాల ట్రిబ్యునళ్ల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. మొదటి ట్రిబ్యునల్ 75 శాతం విశ్వసనీయతతో (dependability) కృష్ణా నదిలో ఏటా లభించే నీటిని 2,060 TMCగా లెక్కించింది.
2. రెండో ట్రిబ్యునల్ నిర్ణయాన్ని తదుపరి ఆదేశాల వరకు అధికారిక గెజిట్‌లో ప్రచురించకూడదని 2011 సెప్టెంబర్ 16 నాటి ఉత్తర్వులో సుప్రీంకోర్టు ఆదేశించింది.
3. మొదటి ట్రిబ్యునల్ అవార్డును సమీక్షించే వీలు వచ్చిన వెంటనే, 2000 జూన్‌లో రెండో ట్రిబ్యునల్‌ను ఏర్పాటు చేశారు.
4. 2013 నవంబర్ 29 నాటి తదుపరి నివేదికలో రెండో ట్రిబ్యునల్ 4 TMCని కర్ణాటక కేటాయింపు నుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్ కేటాయింపుకు మార్చింది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2, 4 మాత్రమే
- (2) 2, 3, 4 మాత్రమే
- (3) 1, 3 మాత్రమే
- (4) 2, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ మధ్య కృష్ణా నీటి పంపకం గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టం, 2014 ప్రకారం కృష్ణా నదీ యాజమాన్య బోర్డు ప్రధాన కార్యాలయం తెలంగాణలో ఉండాలి.
2. 2015-16, 2016-17 నీటి సంవత్సరాల్లో 811 TMCలో తెలంగాణ వాటా 512.04 TMC ఉండేది.

3. ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టం, 2014లోని సెక్షన్ 89 ట్రిబ్యునల్‌కు ఇచ్చిన విధివిధానాల్లో ఒకదాని ప్రకారం, ట్రిబ్యునల్ ఒక నిర్వహణ విధానాన్ని నిర్ణయించాలి. నీటి ప్రవాహం తక్కువగా ఉన్నప్పుడు ప్రాజెక్టుల వారీగా నీరు ఎలా వదలాలో ఆ విధానం చెబుతుంది.
4. 2023 అక్టోబర్‌లో రెండో ట్రిబ్యునల్‌కు ఇచ్చిన అదనపు విధివిధానాలను ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టం, 2014లోని సెక్షన్ 89 కింద జారీ చేశారు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 4 మాత్రమే
- (2) 1, 2 మాత్రమే
- (3) 2, 3, 4 మాత్రమే
- (4) 3 మాత్రమే

ఇనుము-ఉక్కు పరిశ్రమ

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. భారతదేశంలోని ఒక సమగ్ర ఉక్కు కర్మాగారానికీ దాని ఒక లక్షణానికీ మధ్య ఇచ్చిన కింది జతలను పరిశీలించండి:

సమగ్ర ఉక్కు కర్మాగారం	లక్షణం
1. భిలాయ్	ఇది ఛత్తీస్‌గఢ్‌లో ఉంది
2. బొకారో	దీన్ని జర్మనీ సహకారంతో నిర్మించారు
3. విశాఖపట్నం	దీన్ని రాష్ట్రీయ ఇస్పాత్ నిగమ్ లిమిటెడ్ నడుపుతోంది
4. దుర్గాపూర్	దీన్ని నెలకొల్పడంలో యునైటెడ్ కింగ్‌డమ్ సహకరించింది

పైన ఇచ్చిన జతల్లో ఎన్ని సరిగ్గా జతపరిచి ఉన్నాయి?

- (1) ఒక జత మాత్రమే
- (2) రెండు జతలు మాత్రమే
- (3) మూడు జతలు మాత్రమే
- (4) నాలుగు జతలూ

ప్రశ్న 2. భారతదేశ ఇనుము-ఉక్కు పరిశ్రమ గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. NCERT ప్రకారం ఇనుప ఖనిజం, కోకింగ్ బొగ్గు, సున్నపురాయి సుమారు 4:2:1 నిష్పత్తిలో కావాలి.
2. జాతీయ ఉక్కు విధానం, 2017 ఒక లక్ష్యం పెట్టింది: 2030-31 నాటికి ముడి ఉక్కు ఉత్పత్తి 300 మిలియన్ టన్నులు ఉండాలి.
3. ప్రపంచ ఉక్కు సంఘం ప్రకారం 2025లో ముడి ఉక్కు ఉత్పత్తిలో భారతదేశం ప్రపంచంలో మొదటి స్థానంలో ఉంది.

4. 2024-25లో భారతదేశ ముడి ఉక్కులో విద్యుత్ ఆర్క్ కొలిమి పద్ధతి కన్నా ఇండక్షన్ కొలిమి పద్ధతి ఎక్కువ వాటా ఇచ్చింది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2 మాత్రమే
- (2) 1, 4 మాత్రమే
- (3) 2, 3 మాత్రమే
- (4) 3, 4 మాత్రమే

భారతదేశ NDCలు, నెట్ జీరో లక్ష్యం, మిషన్ లైఫ్

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. భారతదేశ జాతీయంగా నిర్ణయించుకున్న లక్ష్యాల (NDCs) గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. మొదటి NDCలో 2030 నాటికి 2.5 నుంచి 3 బిలియన్ టన్నుల CO2కు సమానమైన అదనపు కార్బన్ సింక్ ఏర్పడాలనే లక్ష్యం ఉంది. భారతదేశ సవరించిన NDC (2022 ఆగస్టు) ఆ లక్ష్యాన్ని మార్చకుండా అలాగే ఉంచింది.
2. 2031 నుంచి 2035 వరకు ఉన్న కాలానికి భారతదేశం పెట్టుకున్న NDCలో ఈ లక్ష్యం ఉంది: 2020 స్థాయితో పోలిస్తే 2035 నాటికి GDP ఉద్గార తీవ్రతను 47 శాతం తగ్గించాలి.
3. భారతదేశ సవరించిన NDC (2022 ఆగస్టు) కొన్ని లక్ష్యాల పక్కన "[UPDATED]" (సవరించినది) అని గుర్తు పెట్టింది. LIFE ("పర్యావరణం కోసం జీవనశైలి") కోసం ప్రజా ఉద్యమం ఆ లక్ష్యాల్లో ఒకటి.
4. 2025 జూన్ 30 నాటికి భారతదేశ స్థాపిత విద్యుత్ సామర్థ్యంలో శిలాజేతర వనరుల వాటా సగానికి చేరింది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2, 3 మాత్రమే
- (2) 2, 4 మాత్రమే
- (3) 3, 4 మాత్రమే
- (4) 1, 3, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఐక్యరాజ్యసమితి సెక్రటరీ జనరల్ సమక్షంలో ప్రధానమంత్రి మిషన్ లైఫ్‌ను గ్లాస్గోలో జరిగిన COP26లో ప్రారంభించారు.

2. భారతదేశం తన దీర్ఘకాల తక్కువ కార్బన్ అభివృద్ధి వ్యూహాన్ని 2022 నవంబర్‌లో UNFCCCకి సమర్పించింది. ఆ వ్యూహం ఏడు ముఖ్య మార్పుల (key transitions) మీద ఆధారపడి ఉంది.
3. గ్రీన్ క్రెడిట్ నియమాలు, 2023ను అటవీ (పరిరక్షణ) చట్టం (Forest (Conservation) Act) కింద నోటిఫై చేశారు.
4. COP26లో ప్రకటించిన పంచామృత్‌లో భాగంగా 2050 నాటికి నెట్ జీరో చేరతామని భారతదేశం వాగ్దానం చేసింది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 3 మాత్రమే
- (2) 2, 3, 4 మాత్రమే
- (3) 2 మాత్రమే
- (4) 1, 4 మాత్రమే

దిశా పరిజ్ఞాన పరీక్ష (direction sense test)

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. కిరణ్ P అనే చోటు నుంచి బయలుదేరి ఉత్తరం వైపు 8 కి.మీ. నడుస్తారు. తర్వాత తన కుడి వైపుకు తిరిగి 3 కి.మీ. నడుస్తారు. మళ్లీ తన కుడి వైపుకు తిరిగి 2 కి.మీ. నడుస్తారు. చివరగా తన ఎడమ వైపుకు తిరిగి 3 కి.మీ. నడుస్తారు. ఇప్పుడు కిరణ్ P నుంచి ఎంత దూరంలో, ఏ దిక్కులో ఉన్నారు?

- (1) 6√2 కి.మీ., ఈశాన్యం
- (2) 6√2 కి.మీ., నైరుతి
- (3) 10 కి.మీ., ఉత్తరం
- (4) 12 కి.మీ., ఈశాన్యం

ప్రశ్న 2. ఒక రోజు ఉదయం, సూర్యోదయం అయిన కొద్దిసేపటికి, లత ఒక బహిరంగ మైదానంలో నిలబడి ఉంది. ఆమె నీడ సరిగ్గా ఆమె వెనక పడుతోంది. ఆమె సవ్య దిశలో 135 డిగ్రీలు తిరిగి, తర్వాత అపసవ్య దిశలో 90 డిగ్రీలు తిరుగుతుంది. ఇప్పుడు ఆమె ఏ దిక్కుకు తిరిగి ఉంది?

- (1) ఈశాన్యం
- (2) ఆగ్నేయం
- (3) నైరుతి
- (4) వాయవ్యం

సమాంతర రేఖలు (parallel lines), తిర్యగ్రేఖ (transversal)

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. AB, CD అనేవి రెండు సమాంతర రేఖలు; AB పైన, CD కింద ఉన్నాయి. A, C ఎడమ వైపు ఉన్నాయి; B, D కుడి వైపు ఉన్నాయి. X అనే బిందువు AB మీద, Y అనే బిందువు CD మీద ఉన్నాయి. E అనే బిందువు రెండు రేఖల మధ్య ఉంది; అది Xకి కుడి వైపు, Yకి ఎడమ వైపు ఉంది. XE, EY అనే రేఖాఖండాలు గీశారు. ∠AXE = (2x + 60)°, ∠DYE = 3x°. E దగ్గర ఉన్న XEY కోణం A, C ఉన్న వైపుకు తెరుచుకుని ఉంది; దాని విలువ 160°. x విలువ ఎంత?

- (1) 20
- (2) 28
- (3) 40
- (4) 56

ప్రశ్న 2. t అనే తిర్యగ్రేఖ l, m అనే రెండు రేఖలను P, Q అనే బిందువుల దగ్గర ఖండిస్తుంది; l పైన, m కింద ఉన్నాయి. P దగ్గరి నాలుగు కోణాలకు ఇలా పేర్లు పెట్టారు: l పైన, tకి ఎడమ వైపు ఉన్నది a; l పైన, tకి కుడి వైపు ఉన్నది b; l కింద, tకి ఎడమ వైపు ఉన్నది c; l కింద, tకి కుడి వైపు ఉన్నది d. Q దగ్గరి కోణాలకు కూడా అలాగే పేర్లు పెట్టారు: m పైన ఉన్నవి e (ఎడమ), f (కుడి); m కింద ఉన్నవి g (ఎడమ), h (కుడి). కింది వాటిలో ఏది నిజమైతే l రేఖ m రేఖకు సమాంతరమని రుజువు అవుతుంది?

- (1) ∠a = ∠h
- (2) ∠b = ∠c
- (3) ∠e = ∠f
- (4) ∠d = ∠f

వర్తమాన అంశాలు: కేంద్ర సాయుధ పోలీసు బలగాల (సాధారణ పరిపాలన) బిల్లు, 2026

బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (MCQs)

ప్రశ్న 1. 2026 ఏప్రిల్ 9న మొదట చట్టమైన రూపంలో ఉన్న కేంద్ర సాయుధ పోలీసు బలగాల (సాధారణ పరిపాలన) చట్టం, 2026 గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. బిల్లును రాజ్యసభలో ప్రవేశపెట్టారు కాబట్టి, లోక్‌సభ పాస్ చేయకుండానే అది చట్టమైంది.
2. ఈ చట్టంలోని మొదటి షెడ్యూల్‌లో ఉన్న చట్టాల్లో అస్సాం రైఫిల్స్ చట్టం కూడా ఉంది.
3. చట్టం ప్రకారం, ఇన్‌స్పెక్టర్ జనరల్ ర్యాంకులోని పోస్టుల్లో కనీసం 67 శాతం పోస్టులను ఇండియన్ పోలీస్ సర్వీసు అధికారుల డిప్యుటేషన్‌తో నింపాలి.
4. చట్టం కిందికి వచ్చే అధికారుల్లో, డిప్యుటేషన్ మీద గానీ తిరిగి నియామకం మీద గానీ వచ్చిన భారత సైన్యం అధికారులు కూడా ఉంటారు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2 మాత్రమే
- (2) 2, 3, 4 మాత్రమే
- (3) 1, 3 మాత్రమే
- (4) 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. సంజయ్ ప్రకాశ్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (2025) కేసులో సుప్రీంకోర్టు తీర్పు గురించి, కేంద్ర సాయుధ పోలీసు బలగాల (సాధారణ పరిపాలన) చట్టం, 2026 గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. క్యాడర్ సమీక్ష విషయంలో కేంద్ర సాయుధ పోలీసు బలగాలు వ్యవస్థీకృత గ్రూప్ A సర్వీసు కాదని కోర్టు చెప్పింది.
2. సీనియర్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ గ్రేడ్ వరకు డిప్యుటేషన్ కోసం కేటాయించిన పోస్టులను కొంత కాలంలో, ఉదాహరణకు గరిష్ఠంగా రెండేళ్లలో, క్రమంగా తగ్గించాలని కోర్టు ఆదేశించింది.

3. చట్టం ప్రకారం, ఏ కోర్టు తీర్పు, డిక్రీ లేదా ఉత్తర్వు ఉన్నా సరే, కేంద్ర ప్రభుత్వం అధికారుల రిక్రూట్‌మెంట్ (పదోన్నతి, డిప్యుటేషన్‌తో సహా) మీద నియమాలు చేయవచ్చు.
4. సుప్రీంకోర్టు తీర్పుపై ప్రభావం చూపే ఇలాంటి బిల్లు, కనీసం సగం రాష్ట్రాల చట్టసభలు ధ్రువీకరించిన (ratified) తర్వాతే చట్టమవుతుంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2 మాత్రమే
- (2) 2, 3 మాత్రమే
- (3) 3, 4 మాత్రమే
- (4) 1, 4 మాత్రమే

Answer key at a glance

Topic	Q1	Q2
301	4	1
302	2	3
303	3	4
304	2	1
305	1	4
306	3	2
307	4	3
308	1	2
309	3	1
310	4	2

Detailed explanations follow on the next pages.

మితవాదులు: పద్ధతులు, డిమాండ్లు, విజయాలు

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (4) A-3, B-1, C-4, D-2

- ఇది ఎందుకు సరైనది: నౌరోజీ పుస్తకం *Poverty and Un-British Rule in India* 1901లో అచ్చయింది (A-3). గోఖలే పుణెలోని ఫెర్గూసన్ కళాశాలలో చరిత్రకూ రాజకీయ అర్థశాస్త్రానికీ ప్రొఫెసర్‌గా ఉండి 1902లో రాజీనామా చేశారు (B-1). ఆర్.సి. దత్ *The Economic History of India*ను 1902, 1904 నాటి రెండు సంపుటాలుగా రాశారు (C-4). రనడే 1887లో ఇండియన్ నేషనల్ సోషల్ కాన్ఫరెన్స్‌ను స్థాపించారు (D-2).
- (1) ఎందుకు తప్పు: ఇది రెండు చోట్ల తారుమారు చేసింది. బ్రిటిష్ పాలన ఆర్థిక ప్రభావం మీద వచ్చిన రెండు పుస్తకాలను తారుమారు చేసింది; పుణెకు చెందిన ఇద్దరు సంస్కర్తలు గోఖలే, రనడేల అంశాలను కూడా తారుమారు చేసింది. కాబట్టి నాలుగు జతలూ తప్పే.
- (2) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు పుస్తకాలు సరిగానే ఉన్నాయి; కానీ గోఖలే, రనడే తారుమారయ్యారు. సోషల్ కాన్ఫరెన్స్‌ను 1887లో స్థాపించింది రనడే. 1901లో రనడే చనిపోయిన తర్వాతే గోఖలే ఆయన సంస్కరణ పనిని కొనసాగించారు. గోఖలే తన సొంత సంస్థగా సర్వెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీని స్థాపించారు.
- (3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో గోఖలే, రనడే సరిగానే ఉన్నారు; కానీ రెండు పుస్తకాలు తారుమారయ్యాయి. నౌరోజీ *Poverty and Un-British Rule in India* రాశారు; దత్ *The Economic History of India*ను రెండు సంపుటాలుగా రాశారు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (1) 1, 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: తొలి దశలో కాంగ్రెస్ చేసిన డిమాండ్లలో న్యాయవ్యవస్థను కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థ నుంచి వేరు చేయడం ఉందని NCERT చెబుతుంది. ఆయుధాల చట్టం రద్దు, వాక్, భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛ కూడా ఆ డిమాండ్లలో ఉన్నాయి.
- 2వ వాక్యం తప్పు: 1892 చట్టం కింద సభ్యులు వార్షిక ఆర్థిక నివేదికను చర్చించవచ్చు, ప్రశ్నలు అడగవచ్చు. కానీ దాని మీద ఓటు వేయలేరు, తీర్మానాలు పెట్టలేరు, అనుబంధ ప్రశ్నలు అడగలేరు.

- 3వ వాక్యం సరైనది: భారత ఖర్చుల మీద రాయల్ కమిషన్‌ను (వెల్బీ కమిషన్) 1895 మే 30న నియమించారు. నౌరోజీ అందులో సభ్యుడిగా ఉన్నారు (*The London Gazette*; బ్రిటానికా).
- 4వ వాక్యం తప్పు: మొదటి ఇరవై ఏళ్లలో కాంగ్రెస్ లక్ష్యాల్లోనూ పద్ధతుల్లోనూ "moderate" (మితంగా) ఉందని NCERT చెబుతుంది. ప్రభుత్వంలో, పరిపాలనలో భారతీయుల మాటకు ఎక్కువ చోటు కావాలని కాంగ్రెస్ డిమాండ్ చేసిందని కూడా NCERT చెబుతుంది; స్వాతంత్ర్యం కావాలని కాదు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (2)లో తప్పైన 2వ వాక్యం ఉంది; సరైన 3వ వాక్యం లేదు. (3)లో తప్పైన 4వ వాక్యం ఉంది; సరైన 1వ వాక్యం లేదు. (4)లో ఉన్న 2వ, 4వ వాక్యాలు రెండూ తప్పు.

వేద సాహిత్యం: వేదాలు, బ్రాహ్మణాలు, ఆరణ్యకాలు, ఉపనిషత్తులు

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (2) రెండు జతలు మాత్రమే

- 1వ జత సరైనది: పంచవింశ (తాండ్య) బ్రాహ్మణం సామవేదానికి చెందుతుంది. సామవేదం బ్రాహ్మణాల్లో షడ్వింశ, జైమినీయలతో పాటు దీని పేరును బ్రిటానికా చెబుతుంది.
- 2వ జత తప్పు: బ్రిటానికా చెప్పినట్టు శతపథ బ్రాహ్మణం శుక్ల (తెల్ల) యజుర్వేదానికి చెందుతుంది. కృష్ణ (నల్ల) యజుర్వేదం బ్రాహ్మణం తైత్తిరీయ. రాజేంద్రలాల్ మిత్ర సంపాదకత్వంలో 1859లో వచ్చిన దాని ప్రతి పేరు *The Taittiriya Brahmana of the Black Yajurveda*.
- 3వ జత సరైనది: కౌషీతకి లాగే ఐతరేయ బ్రాహ్మణం కూడా ఋగ్వేదానికి చెందుతుంది. ఋగ్వేదం బ్రాహ్మణాలుగా బ్రిటానికా ఈ రెండింటి పేర్లు చెబుతుంది.
- 4వ జత తప్పు: గోపథ బ్రాహ్మణం అథర్వవేదానికి చెందుతుంది. అథర్వవేదానికి చెందినది కాస్త తర్వాతి కాలపు గోపథ బ్రాహ్మణం అని బ్రిటానికా చెబుతుంది. సామవేదం బ్రాహ్మణాలుగా బ్రిటానికా పంచవింశ, షడ్వింశ, జైమినీయల పేర్లు చెబుతుంది; గోపథ పేరు చెప్పదు (1వ జత చూడండి).
- లెక్క: 1వ, 3వ జతలు సరైనవి. కాబట్టి రెండు జతలు సరిగ్గా జతపరిచి ఉన్నాయి.
- (1) ఎందుకు తప్పు: 2వ, 4వ జతలు తప్పని గుర్తించినా, పంచవింశను వేరే వేదానికి చెందినదిగా భావించినవారు "ఒక జత మాత్రమే" అనే లెక్కకు చేరతారు. అప్పుడు 3వ జత ఒక్కటే మిగులుతుంది.
- (3) ఎందుకు తప్పు: శతపథ తెల్ల యజుర్వేదానికి చెందుతుందని తెలిసి, గోపథను సామవేదం బ్రాహ్మణం అనుకున్నవారు "మూడు జతలు మాత్రమే" అనే లెక్కకు చేరతారు. వాళ్లు 2వ జతను తిరస్కరిస్తారు, కానీ 4వ జతను అంగీకరిస్తారు.
- (4) ఎందుకు తప్పు: శతపథ యజుర్వేదానికి చెందుతుందని మాత్రమే గుర్తున్నవారు "నాలుగు జతలూ" అనే లెక్కకు చేరతారు. అది ఏ శాఖకు చెందుతుందో వాళ్లు పట్టించుకోరు. గోపథ అథర్వవేదానికి చెందుతుందని కూడా వాళ్లకు తెలియదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (3) 2, 3, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: వేదాంతం, అంటే "వేదాల ముగింపు", అనే పేరును బ్రిటానికా ఉపనిషత్తులకు ఇస్తుంది. అవి వేదాల చివరి భాగాలు. ఆరణ్యకాలను అది "అరణ్య గ్రంథాలు" అంటుంది.
- 2వ వాక్యం సరైనది: సామవేదంలో శ్లోకాలకు కూర్చిన రాగయుక్తమైన పఠనాలు ఉన్నాయని బ్రిటానికా చెబుతుంది. ఆ శ్లోకాలను దాదాపు పూర్తిగా ఋగ్వేదం నుంచే తీసుకున్నారని కూడా చెబుతుంది.
- 3వ వాక్యం సరైనది: యునెస్కో మెమరీ ఆఫ్ ది వరల్డ్ రిజిస్టర్‌లో "Rigveda" ఉంది. ఈ రిజిస్టర్‌లో దాన్ని 2007లో నమోదు చేశారు.
- 4వ వాక్యం సరైనది: ఈ నినాదాన్ని ముండక ఉపనిషత్తులోని ఒక శ్లోకం నుంచి తీసుకున్నారు. మాండూక్య, ప్రశ్నలతో పాటు ముండక కూడా అథర్వవేదం ఉపనిషత్తుల్లో ఒకటి. ఇది అథర్వవేదానికి చెందిన ఉపనిషత్తు అని మాక్స్ ముల్లర్ చెబుతారు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో, (4)లో తప్పు అయిన 1వ వాక్యం ఉంది. (1)లో సరైన 2వ, 4వ వాక్యాలు లేవు; (4)లో సరైన 3వ వాక్యం లేదు. (2)లో సరైన 4వ వాక్యం లేదు.

BRICS, SCO, క్వాడ్: సంస్థాగత స్వభావం, నిర్మాణం, లక్ష్యం

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (3) 2, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: SCO షాంఘైలో ఏర్పడింది. కానీ దాని సచివాలయం బీజింగ్‌లో ఉంది. అది 2004 జనవరి 15న అక్కడ పని మొదలుపెట్టింది.
- 2వ వాక్యం సరైనది: SCOకు రెండు శాశ్వత సంస్థలు ఉన్నాయి: బీజింగ్‌లోని సచివాలయం, తాష్కెంట్‌లోని RATS కార్యనిర్వాహక కమిటీ.
- 3వ వాక్యం తప్పు: SCO అధికార భాషలు రష్యన్, చైనీస్ అని SCO చెబుతోంది. చార్టర్ ప్రకారం ఈ రెండు మాత్రమే అధికార భాషలని MEA చెబుతోంది.
- 4వ వాక్యం సరైనది: 2005 జూలై నాటి అస్తానా శిఖరాగ్ర సమావేశంలో భారతదేశానికి పరిశీలక హోదా లభించిందని MEA చెబుతోంది. 2017 జూన్ నాటి అస్తానా శిఖరాగ్ర సమావేశంలో భారతదేశం పూర్తి స్థాయి సభ్య దేశం అయింది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 1వ వాక్యం ఉంది; సరైన 4వ వాక్యం లేదు. (2)లో తప్పైన 3వ వాక్యం ఉంది; సరైన 2వ వాక్యం లేదు. (4)లో తప్పైన 1వ, 3వ వాక్యాలు ఉన్నాయి; సరైన 2వ, 4వ వాక్యాలు లేవు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (4) 1 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: "In 2022, we announced the Indo-Pacific Partnership for Maritime Domain Awareness (IPMDA)" అని 2024 సెప్టెంబర్ 21 నాటి విల్మింగ్టన్ డిక్లరేషన్ చెబుతోంది. అంటే IPMDAను 2022లో ప్రకటించారు.
- 2వ వాక్యం తప్పు: క్వాడ్ క్యాన్సర్ మూన్‌షాట్ మొదట గర్భాశయ ముఖద్వార క్యాన్సర్ మీద దృష్టి పెడుతుందని విల్మింగ్టన్ డిక్లరేషన్ చెబుతోంది; రొమ్ము క్యాన్సర్ మీద కాదు.

- 3వ వాక్యం తప్పు: 2017 నవంబర్‌లో మనీలాలో జరిగినది అధికారుల సమావేశం; అది పదేళ్ల విరామం తర్వాత జరిగింది. విదేశాంగ మంత్రులు మొదటిసారి 2019 సెప్టెంబర్‌లో న్యూయార్క్‌లో, ఐక్యరాజ్యసమితి సర్వప్రతినిధి సభ సందర్భంగా కలిశారు.
- 4వ వాక్యం తప్పు: 2021 మార్చి 12న జరిగిన మొదటి నేతల శిఖరాగ్ర సమావేశం ఆన్‌లైన్‌లో జరిగింది. నేతలు నేరుగా కలిసిన మొదటి శిఖరాగ్ర సమావేశం 2021 సెప్టెంబర్ 24న వాషింగ్టన్ DCలో జరిగింది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 2వ, 4వ వాక్యాలు ఉన్నాయి; సరైన 1వ వాక్యం లేదు. (2)లో తప్పైన 2వ, 3వ వాక్యాలు ఉన్నాయి. (3)లో తప్పైన 3వ, 4వ వాక్యాలు ఉన్నాయి; సరైన 1వ వాక్యం లేదు.

పంచాయతీరాజ్ పరిణామం: బల్వంత్‌రాయ్ మెహతా నుంచి ఎల్.ఎం. సింఘ్వీ కమిటీల వరకు

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (2) A-4, B-3, C-2, D-1

- ఇది ఎందుకు సరైనది: అశోక్ మెహతా కమిటీ (1978 నివేదిక) మూడు అంచెల స్థానంలో ఎన్నికైన రెండు అంచెలను సూచించింది: జిల్లా పరిషత్, మండల పంచాయతీ. పంచాయతీ సమితిని నామినేట్ చేసిన అమలు విభాగంగా మాత్రమే ఉంచింది (A-4). బల్వంత్‌రాయ్ మెహతా కమిటీ (1957) బ్లాక్ స్థాయిలో ఎన్నికైన పంచాయతీ సమితిని అభివృద్ధికి కేంద్ర బిందువుగా చేసింది. జిల్లా అంచెను కేవలం సలహా సంస్థగానే ("just as an advisory body") భావించింది (B-3). పంచాయతీరాజ్ సంస్థలకు రాజ్యాంగంలో కొత్త అధ్యాయం ద్వారా రాజ్యాంగ గుర్తింపు, రక్షణ ఇవ్వాలని ఎల్.ఎం. సింఘ్వీ కమిటీ (1986) సిఫార్సు చేసింది (C-2). విధాన ప్రణాళికకూ కార్యక్రమాల అమలుకూ జిల్లాయే ప్రాథమిక యూనిట్‌గా ఉండాలని జి.వి.కె. రావు కమిటీ (1985) సిఫార్సు చేసింది (D-1).
- (1) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో ఇద్దరు మెహతాల కమిటీలు తారుమారయ్యాయి. బల్వంత్‌రాయ్ మెహతా బ్లాక్‌ను కేంద్రంగా చేసి మూడు అంచెలను ఉంచారు. మండల పంచాయతీతో ఎన్నికైన రెండు అంచెలకు మారింది అశోక్ మెహతానే.
- (3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో ఇద్దరు మెహతాల కమిటీలు అలాగే తారుమారయ్యాయి. దానితో పాటు సింఘ్వీ కమిటీ, జి.వి.కె. రావు కమిటీ కూడా తారుమారయ్యాయి.
- (4) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో సింఘ్వీ కమిటీ, జి.వి.కె. రావు కమిటీ తారుమారయ్యాయి. ప్రణాళికకు జిల్లాయే ప్రాథమిక యూనిట్ అన్నది జి.వి.కె. రావు కమిటీ (1985) చెప్పిన అంశం. రాజ్యాంగంలో కొత్త అధ్యాయం అన్నది సింఘ్వీ కమిటీ (1986) చెప్పిన అంశం.
- గమనిక: అశోక్ మెహతా కమిటీ కూడా రాజ్యాంగ హోదా కోసం వాదించింది. వికేంద్రీకరణకు మొదటి స్థానంగా జిల్లాను ఎంచుకుంది. కానీ దాని ప్రత్యేకమైన నిర్మాణ ప్రతిపాదన మండల పంచాయతీతో కూడిన ఎన్నికైన రెండు అంచెలే. ఈ ప్రశ్న దానికి జత చేసింది కూడా దీన్నే. ఏ ఆప్షన్ కూడా దాన్ని 1వ అంశంతో గానీ 2వ అంశంతో గానీ జత చేయలేదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (1) 1, 2, 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: సామాజిక అభివృద్ధి కార్యక్రమం 1952లో మొదలైంది. జాతీయ విస్తరణ సేవను 1953లో ప్రవేశపెట్టారు (రెండో ARC).
- 2వ వాక్యం సరైనది: 64వ రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లును 1989 మే 15న లోక్‌సభలో ప్రవేశపెట్టారు. అది లోక్‌సభలో పాస్ అయింది; కానీ రాజ్యసభలో అవసరమైన మెజారిటీ పొందలేదు. మున్సిపాలిటీలకు సంబంధించిన 65వ బిల్లును 1989 ఆగస్టు 7న ప్రవేశపెట్టారు. ఈ తేదీలు అప్పటి పార్లమెంటు రికార్డులో ఉన్నాయి.
- 3వ వాక్యం సరైనది: పంచాయతీరాజ్ మొదటిసారి 1959 అక్టోబర్ 2న రాజస్థాన్‌లోని నాగౌర్‌లో అమల్లోకి వచ్చింది. "1959లో రాజస్థాన్, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లతో మొదలై" అని రెండో ARC రాసింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర గ్రామీణాభివృద్ధి, పంచాయతీరాజ్ సంస్థ 1959 నవంబర్ 1 అనే తేదీ ఇస్తుంది.
- 4వ వాక్యం తప్పు: 73వ, 74వ సవరణలను పార్లమెంటు 1992లో ఆమోదించిందని NCERT చెబుతుంది. 1989 అనే సంవత్సరం తుంగన్ కమిటీ సిఫార్సుది, రాజ్యసభలో ఆగిపోయిన బిల్లులది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (2)లో తప్పైన 4వ వాక్యం ఉంది; సరైన 2వ వాక్యం లేదు. (3)లో 4వ వాక్యం ఉంది; 1వ, 3వ వాక్యాలు లేవు. (4)లో సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు.

కృష్ణా జల వివాదం: ట్రిబ్యునళ్లు, ప్రస్తుత స్థితి

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (1) 1, 2, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: మొదటి ట్రిబ్యునల్ (జస్టిస్ ఆర్.ఎస్. బచావత్) 75 శాతం విశ్వసనీయతతో ఏటా లభించే నీటిని 2,060 TMCగా తీసుకుంది. దీనికి తోడు 70 TMC తిరిగి వచ్చే ప్రవాహాలు ఉన్నాయి.
- 2వ వాక్యం సరైనది: 2010 డిసెంబర్ 30 నాటి నిర్ణయంపై ఉమ్మడి రాష్ట్రం వేసిన స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్ మీద, తదుపరి ఆదేశాల వరకు ఆ నిర్ణయాన్ని సెక్షన్ 6(1) కింద అధికారిక గెజిట్‌లో ప్రచురించకూడదని 2011 సెప్టెంబర్ 16న సుప్రీంకోర్టు ఆదేశించింది. రెండో అవార్డు నోటిఫై కాకపోవడానికి కారణం ఇదే.
- 3వ వాక్యం తప్పు: వివాదంలో ఉన్న కర్ణాటక, ఆంధ్రప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర కోరిన మీదట రెండో ట్రిబ్యునల్‌ను 2004 ఏప్రిల్ 2న ఏర్పాటు చేశారు; 2000 జూన్‌లో కాదు. మొదటి అవార్డును 2000 మే 31 తర్వాత సమీక్షించే వీలు వచ్చిన మాట నిజమే. కానీ రెండో ట్రిబ్యునల్ దాదాపు నాలుగేళ్ల తర్వాతే వచ్చింది.
- 4వ వాక్యం సరైనది: 2013 నవంబర్ 29 నాటి తదుపరి నివేదిక ఆంధ్రప్రదేశ్ కేటాయింపును 1,001 TMC నుంచి 1,005 TMCకి పెంచింది. కర్ణాటక కేటాయింపును 911 TMC నుంచి 907 TMCకి తగ్గించింది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (2)లో, (3)లో తప్పు అయిన 3వ వాక్యం ఉంది. పైగా (2)లో సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు; (3)లో సరైనవైన 2వ, 4వ వాక్యాలు లేవు. (4)లో సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (4) 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: సెక్షన్ 85(2) కృష్ణా నదీ యాజమాన్య బోర్డు ప్రధాన కార్యాలయాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉంచింది. తెలంగాణలో ప్రధాన కార్యాలయం ఉన్నది గోదావరి నదీ యాజమాన్య బోర్డుకే.

- 2వ వాక్యం తప్పు: 2015-16, 2016-17 సంవత్సరాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు 512.04 TMC, తెలంగాణకు 298.96 TMC వాటాలు ఉన్నాయి. కేంద్ర మంత్రిత్వ శాఖ ఏర్పాటు చేసిన సమావేశాల్లో ఇవి కుదిరాయి. పెద్ద వాటా అయిన 512.04 TMC ఆంధ్రప్రదేశ్‌ది; తెలంగాణది కాదు.
- 3వ వాక్యం సరైనది: నీటి ప్రవాహం తక్కువగా ఉన్నప్పుడు ప్రాజెక్టుల వారీగా నీరు వదలడానికి ట్రిబ్యునల్ నిర్వహణ విధానాన్ని నిర్ణయించాలని సెక్షన్ 89లోని క్లాజ్ (b) చెబుతోంది ("shall determine an operational protocol for project-wise release of water in the event of deficit flows."). క్లాజ్ (a) మాత్రం, కేటాయింపు జరగని చోట ప్రాజెక్టుల వారీగా నిర్దిష్ట కేటాయింపు చేయమని చెబుతుంది.
- 4వ వాక్యం తప్పు: అంతర్ రాష్ట్ర నదీ జల వివాదాల చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 5(1) కింద అదనపు విధివిధానాలకు 2023 అక్టోబర్ 4న కేంద్ర మంత్రివర్గం ఆమోదం తెలిపింది. 2023 అక్టోబర్ 6న వాటిని నోటిఫై చేశారు. 2014 చట్టంలోని సెక్షన్ 89 చేసిందల్లా ట్రిబ్యునల్ గడువును తన సొంత రెండు విధివిధానాలతో పొడిగించడమే.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పు అయిన 1వ, 4వ వాక్యాలు ఉన్నాయి. (2)లో తప్పు అయిన 1వ, 2వ వాక్యాలు ఉన్నాయి. (3)లో సరైనదైన 3వ వాక్యంతో పాటు తప్పు అయిన 2వ, 4వ వాక్యాలు కూడా ఉన్నాయి.

ఇనుము-ఉక్కు పరిశ్రమ

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (3) మూడు జతలు మాత్రమే

- 1వ జత సరైనది: భిలాయ్ కర్మాగారం ఛత్తీస్‌గఢ్‌లో ఉంది (NCERT; ఉక్కు మంత్రిత్వ శాఖ).
- 2వ జత తప్పు: బొకారోను 1964లో రష్యా సహకారంతో, అంటే సోవియట్ సాంకేతికతతో, నెలకొల్పారు (NCERT). జర్మనీ సహకారం ఒడిశాలోని రూర్కెలాకు చెందినది.
- 3వ జత సరైనది: విశాఖపట్నం ఉక్కు కర్మాగారాన్ని నడిపే కంపెనీ రాష్ట్రీయ ఇస్పాత్ నిగమ్ లిమిటెడ్ (RINL) (ఉక్కు మంత్రిత్వ శాఖ).
- 4వ జత సరైనది: పశ్చిమ బెంగాల్‌లోని దుర్గాపూర్‌ను యునైటెడ్ కింగ్‌డమ్ ప్రభుత్వ సహకారంతో నెలకొల్పారని, అది 1962లో ఉత్పత్తి మొదలుపెట్టిందని NCERT చెబుతోంది.
- కాబట్టి మూడు జతలు (1, 3, 4) సరిగ్గా జతపరిచి ఉన్నాయి.
- (1) ఎందుకు తప్పు: 2వ జతతో పాటు 3వ జతను, 4వ జతను కూడా తిరస్కరిస్తే అభ్యర్థి ఒక జత దగ్గర ఆగుతారు. ఉదాహరణకు విశాఖపట్నం కర్మాగారాన్ని SAIL నడుపుతోందని, దుర్గాపూర్‌కు కూడా భిలాయ్ లాగే రష్యా సాయం చేసిందని అనుకుంటే ఇలా జరుగుతుంది.
- (2) ఎందుకు తప్పు: 2వ జతను సరిగ్గానే తిరస్కరించి, దుర్గాపూర్‌కు సహకరించిన బ్రిటన్‌ను రూర్కెలాకు ఇచ్చి 4వ జతను కూడా తిరస్కరిస్తే అభ్యర్థి రెండు జతలు అంటారు. విశాఖపట్నాన్ని SAIL కర్మాగారాల్లో ఒకటిగా పొరపాటుపడి 3వ జతను తిరస్కరించినా ఇదే జరుగుతుంది.
- (4) ఎందుకు తప్పు: బొకారో-రూర్కెలా జంట అని NCERT చెప్పే ఈ రెండు కర్మాగారాలను కలగలిపి 2వ జతను ఒప్పుకుంటే అభ్యర్థి నాలుగు జతలూ అంటారు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (2) 1, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: ఇనుప ఖనిజం, కోకింగ్ బొగ్గు, సున్నపురాయి సుమారు 4:2:1 నిష్పత్తిలో కావాలని NCERT 10వ తరగతి చెబుతోంది.
- 2వ వాక్యం తప్పు: 2030-31 నాటికి ముడి ఉక్కు సామర్థ్యానికి ఈ విధానం పెట్టిన లక్ష్యం 300 మిలియన్ టన్నులు. ముడి ఉక్కు ఉత్పత్తికి పెట్టిన లక్ష్యం 255 మిలియన్ టన్నులు.

- 3వ వాక్యం తప్పు: ప్రపంచ ఉక్కు సంఘం 2025లో భారతదేశానికి 2వ స్థానం ఇచ్చింది. భారతదేశ ఉత్పత్తి 164.9 మిలియన్ టన్నులు; మొదటి స్థానంలో ఉన్న చైనా ఉత్పత్తి 960.8 మిలియన్ టన్నులు.
- 4వ వాక్యం సరైనది: 2024-25లో భారతదేశ ముడి ఉక్కులో ఇండక్షన్ కొలిమి పద్ధతి వాటా 38.2 శాతం; విద్యుత్ ఆర్క్ కొలిమి పద్ధతి వాటా 20.8 శాతం (ఉక్కు మంత్రిత్వ శాఖ).
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 2వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 4వ వాక్యం లేదు. (3)లో ఉన్న 2వ, 3వ వాక్యాలు రెండూ తప్పు. (4)లో తప్పైన 3వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు.

భారతదేశ NDCలు, నెట్ జీరో లక్ష్యం, మిషన్ లైఫ్

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (4) 1, 3, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: సవరించిన NDC మూడు లక్ష్యాల పక్కన మాత్రమే "[UPDATED]" అని రాసింది (LIFE, తీవ్రత లక్ష్యం, సామర్థ్య లక్ష్యం). ఇంకే మార్పూ ప్రతిపాదించలేదు. దాని కార్బన్ సింక్ లక్ష్యం ఇప్పటికీ 2030 నాటికి అదనపు అటవీ, వృక్ష విస్తీర్ణం ద్వారా 2.5 నుంచి 3 బిలియన్ టన్నుల CO2కు సమానమైన సింక్ అనే ఉంది.
- 2వ వాక్యం తప్పు: 2035 నాటికి 47 శాతం తగ్గింపును 2005 స్థాయితో పోల్చి కొలుస్తారు. భారతదేశ NDCల్లోని ప్రతి తీవ్రత లక్ష్యాన్నీ అలాగే కొలుస్తారు. 2020 అనేది BUR-4 నివేదించిన 36 శాతం తగ్గింపుకు చివరి సంవత్సరం మాత్రమే.
- 3వ వాక్యం సరైనది: ఆరోగ్యకరమైన, సుస్థిరమైన జీవన విధానం గురించిన లక్ష్యం పక్కన 2022 పత్రం "[UPDATED]" అని రాసింది. "LIFE" ("పర్యావరణం కోసం జీవనశైలి") కోసం ప్రజా ఉద్యమం ఆ లక్ష్యంలోనే ఉంది.
- 4వ వాక్యం సరైనది: 2025 జూన్ 30 నాటికి మొత్తం 484.82 GWలో శిలాజేతర సామర్థ్యం 242.78 GW, అంటే 50.08 శాతం అని MNRE చెప్పింది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పు అయిన 2వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 4వ వాక్యం లేదు. (2)లో 2వ వాక్యం ఉంది; 1వ, 3వ వాక్యాలు లేవు. (3)లో సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (3) 2 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: ప్రధానమంత్రి 2021 నవంబర్ 1న గ్లాస్గోలో COP26లో LIFEను ప్రతిపాదించారు. కానీ మిషన్ లైఫ్‌ను 2022 అక్టోబర్ 20న గుజరాత్‌లోని కేవడియా, ఏక్తా నగర్‌లో స్టాట్యూ ఆఫ్ యూనిటీ దగ్గర ప్రారంభించారు; అప్పుడు ఐక్యరాజ్యసమితి సెక్రటరీ జనరల్ ఆంటోనియో గుటెరస్ అక్కడ ఉన్నారు.

- 2వ వాక్యం సరైనది: భారతదేశం తన "Long-Term Low-Carbon Development Strategy"ని 2022 నవంబర్ 14న సమర్పించింది. అది ఏడు ముఖ్య మార్పుల మీద ఆధారపడి ఉంది; అవి విద్యుత్ వ్యవస్థల నుంచి ఆర్థిక, నిధుల అంశాల వరకు ఉన్నాయి.
- 3వ వాక్యం తప్పు: గ్రీన్ క్రెడిట్ నియమాలు, 2023ను పర్యావరణ (పరిరక్షణ) చట్టం, 1986 కింద 2023 అక్టోబర్ 12న నోటిఫై చేశారు.
- 4వ వాక్యం తప్పు: పంచామృత్‌లో ఐదో అంశం 2070 నాటికి నెట్ జీరో; 2050 కాదు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో 1వ, 3వ వాక్యాలు ఉన్నాయి; రెండూ తప్పు; సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు. (2)లో 2వ వాక్యంతో పాటు తప్పు అయిన 3వ, 4వ వాక్యాలు కూడా ఉన్నాయి. (4)లో 1వ, 4వ వాక్యాలు ఉన్నాయి; రెండూ తప్పు; 2వ వాక్యం లేదు.

దిశా పరిజ్ఞాన పరీక్ష (direction sense test)

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (1) 6√2 కి.మీ., ఈశాన్యం

- సాధన, 1వ సోపానం: Pని (0, 0)గా పెట్టండి; తూర్పు +x, ఉత్తరం +y. మొదటి అంచె 8 కి.మీ. ఉత్తరం; ఆయన (0, 8)కు చేరతారు.
- 2వ సోపానం: ఉత్తరం వైపు ఉండి కుడికి తిరిగితే తూర్పు వస్తుంది. 3 కి.మీ. తూర్పు నడిస్తే (3, 8)కు చేరతారు.
- 3వ సోపానం: తూర్పు వైపు ఉండి కుడికి తిరిగితే దక్షిణం వస్తుంది. 2 కి.మీ. దక్షిణం నడిస్తే (3, 6)కు చేరతారు.
- 4వ సోపానం: దక్షిణం వైపు ఉండి ఎడమకు తిరిగితే తూర్పు వస్తుంది. 3 కి.మీ. తూర్పు నడిస్తే (6, 6)కు చేరతారు.
- 5వ సోపానం: P నుంచి దూరం = $\sqrt{(6^2 + 6^2)} = \sqrt{72} = 6\sqrt{2}$ కి.మీ. (సుమారు 8.49 కి.మీ.). x, y రెండూ ధన సంఖ్యలు, రెండూ సమానం; కాబట్టి చివరి చోటు P నుంచి సరిగ్గా ఈశాన్యంలో ఉంది.
- (2) ఎందుకు తప్పు: 6√2 కి.మీ., నైరుతి అనేది కిరణ్ నుంచి చూస్తే P ఉన్న దిక్కు; అంటే చివరి చోటు నుంచి మొదలైన చోటుకు దిక్కు. ప్రశ్న అడిగింది P నుంచి కిరణ్ ఎక్కడ ఉన్నారని.
- (3) ఎందుకు తప్పు: రెండో మలుపులో తప్పు వైపు తిరిగితే 10 కి.మీ., ఉత్తరం వస్తుంది. తూర్పు వైపు ఉండి కుడికి తిరిగితే దక్షిణం వస్తుంది; కానీ ఈ లెక్కలో ఉత్తరానికి తిరిగారు: 2 కి.మీ. ఉత్తరం నడిచి (3, 10)కు, తర్వాత ఉత్తరం నుంచి ఎడమకు తిరిగి పడమర వైపు 3 కి.మీ. నడిచి (0, 10)కు చేరతారు. అది 10 కి.మీ. ఉత్తరం.
- (4) ఎందుకు తప్పు: 12 కి.మీ. = 6 + 6. ఇక్కడ పైథాగరస్ సిద్ధాంతం వాడకుండా రెండు నికర కదలికలను నేరుగా కలిపారు. రెండు కదలికలూ లంబకోణంలో ఉన్నాయి; కాబట్టి దూరం $\sqrt{(6^2 + 6^2)}$; 6 + 6 కాదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (2) ఆగ్నేయం

- సాధన, 1వ సోపానం: ఉదయం సూర్యుడు తూర్పున ఉంటాడు; కాబట్టి నీడ పడమర వైపు పడుతుంది. ఆమె నీడ సరిగ్గా ఆమె వెనక ఉంది; కాబట్టి ఆమె సూర్యుడి వైపు, అంటే తూర్పు (90°) వైపు తిరిగి ఉంది.
- 2వ సోపానం: సవ్య దిశలో 135°: 90 + 135 = 225°; అది నైరుతి.
- 3వ సోపానం: అపసవ్య దిశలో 90°: 225 - 90 = 135°; అది ఆగ్నేయం.
- 45° అడుగులతో సరిచూడటం: తూర్పు నుంచి సవ్య దిశలో మూడు అడుగులు వేస్తే ఆగ్నేయం, దక్షిణం, నైరుతి వస్తాయి; రెండు అడుగులు వెనక్కి వేస్తే దక్షిణం, తర్వాత ఆగ్నేయం వస్తాయి.
- (1) ఎందుకు తప్పు: సవ్య దిశను అపసవ్య దిశగా, అపసవ్య దిశను సవ్య దిశగా తీసుకుంటే ఈశాన్యం వస్తుంది: 90 - 135 = -45, అంటే 315°; తర్వాత 315 + 90 = 405, అంటే 45°; అది ఈశాన్యం.
- (3) ఎందుకు తప్పు: 135° మలుపును అపసవ్య దిశలో తీసుకుంటే నైరుతి వస్తుంది: 90 - 135 = -45, అంటే 315°; తర్వాత 315 - 90 = 225°. రెండో మలుపును మరిచిపోతే, మొదటి మలుపు తర్వాత ఆమె ఉండే దిక్కు కూడా ఇదే.
- (4) ఎందుకు తప్పు: ఉదయం సూర్యుడిని పడమరన పెడితే వాయవ్యం వస్తుంది. అప్పుడు ఆమె పడమర (270°) వైపు తిరిగి మొదలుపెడుతుంది: 270 + 135 = 405, అంటే 45°; తర్వాత 45 - 90 = -45, అంటే 315°; అది వాయవ్యం. ఉదయం సూర్యుడు తూర్పున ఉంటాడు.

సమాంతర రేఖలు (parallel lines), తిర్యగ్రేఖ (transversal)

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (3) 40

- సాధన, 1వ సోపానం: E గుండా ABకి సమాంతరంగా GF గీయాలి; G ఎడమ వైపు, XEY కోణం లోపల ఉంటుంది. ఒకే రేఖకు సమాంతరంగా ఉన్న రేఖలు ఒకదానికొకటి సమాంతరం కాబట్టి GF రేఖ CDకి కూడా సమాంతరమే. కాబట్టి ∠XEY = ∠XEG + ∠GEY.
- 2వ సోపానం: ∠AXE, ∠XEG అనేవి ఒకే వైపున ఉన్న అంతర కోణాలు (తిర్యగ్రేఖ XE; రేఖలు AB, GF; రెండూ XEకి ఎడమ వైపు ఉన్నాయి). కాబట్టి ∠XEG = 180 - (2x + 60) = 120 - 2x. (రేఖీయ ద్వయం వల్ల ∠BXE = 120 - 2x అని కూడా చెప్పవచ్చు; ఏకాంతర కోణం కాబట్టి ∠XEG దానికి సమానం.)
- 3వ సోపానం: ∠GEY, ∠DYE అనేవి ఏకాంతర అంతర కోణాలు (తిర్యగ్రేఖ EY; రేఖలు GF, CD). కాబట్టి ∠GEY = 3x.
- 4వ సోపానం: (120 - 2x) + 3x = 160. కాబట్టి x = 40. సరిచూడటం: ∠AXE = 140°, ∠BXE = 40°, ∠DYE = 120°; 40 + 120 = 160.
- (1) ఎందుకు తప్పు: ఒకే వైపున ఉన్న ∠AXE, ∠XEG అనే అంతర కోణాలను సంపూరకాలుగా కాకుండా సమానంగా తీసుకుంటే 20 వస్తుంది: (2x + 60) + 3x = 160 నుంచి x = 20 వస్తుంది.
- (2) ఎందుకు తప్పు: కోణాలు సమానంగా ఉండాల్సిన చోట 180° వాడితే, అంటే ∠GEY, ∠DYE అనే ఏకాంతర కోణాలను సంపూరకాలుగా తీసుకుంటే, 28 వస్తుంది: (120 - 2x) + (180 - 3x) = 160 నుంచి x = 28 వస్తుంది.
- (4) ఎందుకు తప్పు: వంపు దగ్గర కూడటానికి బదులు తీసివేస్తే 56 వస్తుంది: 3x - (120 - 2x) = 160 నుంచి x = 56 వస్తుంది.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (1) ∠a = ∠h

- సాధన: a, h వేర్వేరు బిందువుల దగ్గర, రెండు రేఖల బయట, tకి చెరో వైపు ఉన్నాయి. కాబట్టి అవి ఏకాంతర బాహ్య కోణాలు. a = d, h = e (శీర్షాభిముఖ కోణాలు). కాబట్టి a = h అయితే d = e అవుతుంది. d, e అనేవి ఏకాంతర అంతర కోణాలు. ఏకాంతర అంతర కోణాలు సమానమైతే l, m సమాంతరమని రుజువు అవుతుంది.
- (2) ఎందుకు తప్పు: b, c అనేవి P దగ్గరి శీర్షాభిముఖ కోణాలు. m ఎక్కడ ఉన్నా, ఖండించుకునే ప్రతి చోటా అవి సమానమే. కాబట్టి అవి సమానమైనంత మాత్రాన ఏమీ రుజువు కాదు.
- (3) ఎందుకు తప్పు: e, f అనేవి Q దగ్గర ఒక రేఖీయ ద్వయం; tకి చెరో వైపు ఉన్నా అవి ఏకాంతర కోణాలు కావు. అవి సమానమైతే ఒక్కొక్కటి 90° అని మాత్రమే అర్థం; అంటే t రేఖ mకి లంబంగా ఉంది. l గురించి అది ఏమీ చెప్పదు.
- (4) ఎందుకు తప్పు: d, f అనేవి ఒకే వైపున ఉన్న అంతర కోణాలు. సమాంతర రేఖల విషయంలో వాటి మొత్తం 180° అవుతుంది. అవి సమానమైనంత మాత్రాన రేఖలు సమాంతరం కావు (ఒక్కొక్కటి 90° అయినప్పుడు మాత్రమే అది సమాంతర రేఖలతో సరిపోతుంది).

వర్తమాన అంశాలు: కేంద్ర సాయుధ పోలీసు బలగాల (సాధారణ పరిపాలన) బిల్లు, 2026

జవాబులు, వివరణలు

ప్రశ్న 1. జవాబు: (4) 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: రాజ్యసభ 2026 ఏప్రిల్ 1న, లోక్‌సభ 2026 ఏప్రిల్ 2న బిల్లును పాస్ చేశాయి; ఆ తర్వాతే రాష్ట్రపతి ఆమోదం లభించింది. సాధారణ బిల్లు ఏ సభలో మొదలైనా రెండు సభలూ దాన్ని పాస్ చేయాలి.
- 2వ వాక్యం తప్పు: మొదటి షెడ్యూల్‌లో ఐదు చట్టాలు ఉన్నాయి: CRPF, BSF, CISF, ITBP, SSB చట్టాలు. భారత్-మయన్మార్ సరిహద్దును కాపలా కాసే అస్సాం రైఫిల్స్ వాటిలో లేదు. సెక్షన్ 4 కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం నోటిఫికేషన్ ద్వారా తర్వాత ఒక బలగాన్ని చేర్చవచ్చు.
- 3వ వాక్యం తప్పు: ఇన్‌స్పెక్టర్ జనరల్ ర్యాంకులో వాటా 50 శాతం. కనీసం 67 శాతం అనేది అడిషనల్ డైరెక్టర్ జనరల్ ర్యాంకుకు సంబంధించినది.
- 4వ వాక్యం సరైనది: సెక్షన్ 2 ఇచ్చిన "అధికారి" నిర్వచనంలో, డిప్యుటేషన్ మీద వచ్చిన IPS అధికారులతో పాటు, డిప్యుటేషన్ మీద గానీ తిరిగి నియామకం మీద గానీ వచ్చిన భారత సైన్యం అధికారులు కూడా వస్తారు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1), (3) రెండింటిలోనూ తప్పు అయిన 1వ వాక్యం ఉంది. (2)లో 2వ వాక్యం, 3వ వాక్యం ఉన్నాయి; ఆ రెండూ తప్పు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (2) 2, 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: "CAPFs are OGAS for all purposes" అని కోర్టు చెప్పింది. అంటే నాన్-ఫంక్షనల్ ఫైనాన్షియల్ అప్‌గ్రెడేషన్‌కు మాత్రమే కాదు; క్యాడర్ సమీక్షకు, దానికి సంబంధించిన విషయాలకు కూడా ఇవి OGAS.
- 2వ వాక్యం సరైనది: SAG వరకు ఉన్న డిప్యుటేషన్ పోస్టుల మీద కోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశం ఇదే. ఇన్‌స్పెక్టర్ జనరల్ SAGలో ఉంటారని తీర్పు చెబుతోంది.

- 3వ వాక్యం సరైనది: సెక్షన్ 3(1) ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వం అధికారుల రిక్రూట్‌మెంట్ మీద నియమాలు చేయవచ్చు; పదోన్నతి, డిప్యుటేషన్ కూడా అందులో భాగమే ("including promotion and deputation"). ఈ సెక్షన్ "Notwithstanding anything contained in any other law" అనే మాటలతో మొదలవుతుంది; అందులో "any judgment, decree or order of any court" అని కూడా ఉంది.
- 4వ వాక్యం తప్పు: ఈ చట్టాన్ని పార్లమెంటు రెండు సభలూ పాస్ చేశాయి; తర్వాత రాష్ట్రపతి ఆమోదం లభించింది. రాష్ట్రాల ధ్రువీకరణ అవసరం పడలేదు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పు అయిన 1వ వాక్యం ఉంది. (3)లో తప్పు అయిన 4వ వాక్యం ఉంది. (4)లో తప్పు అయిన రెండు వాక్యాలూ, అంటే 1వ వాక్యం, 4వ వాక్యం ఉన్నాయి.